

Planning
Transitieplan
Solidariteitsreserve

Meet Up 26 september 2023

THUIS IN DE CREATIEVE EN DIGITALE SECTOR

Meet Up 26 september 2023

Agenda

- Introductie – Erik Hulshof
- Transitieplan – Ellen Eppens
- Solidariteitsreserve – Ellen Eppens

Introductie

- Update bestuursbesluit over overstapdatum nieuwe pensioenregelingen
- Verdere ontwikkelingen rond Wet toekomst pensioenen (Wtp)
  - Flexibele Premiereregeling met risicodelingsreserve
  - Risicohouding & life cycle

Meet Up 26 September 2023

Aangepaste planning Wtp

- Brief deze week uitgegaan naar sociale partners: implementatiedatum verschuift van de eerdere (ambitieuze) planning van 1 januari 2026 naar 1 januari 2027
- Redenen:
  - Complexiteit berekeningen vergt meer tijd dan eerder ingeschat: reserves, risicohouding, premie/ambitie & compensatie
  - Extra "reguliere" werkzaamheden (keuzebegeleiding, uitrol UPA, etc)
- Interne planning schuift kwartaal op (wordt besproken bij transitieplan)

Meet Up 26 september 2023

Voortgang Wtp: FPR zonder RR wordt met RR

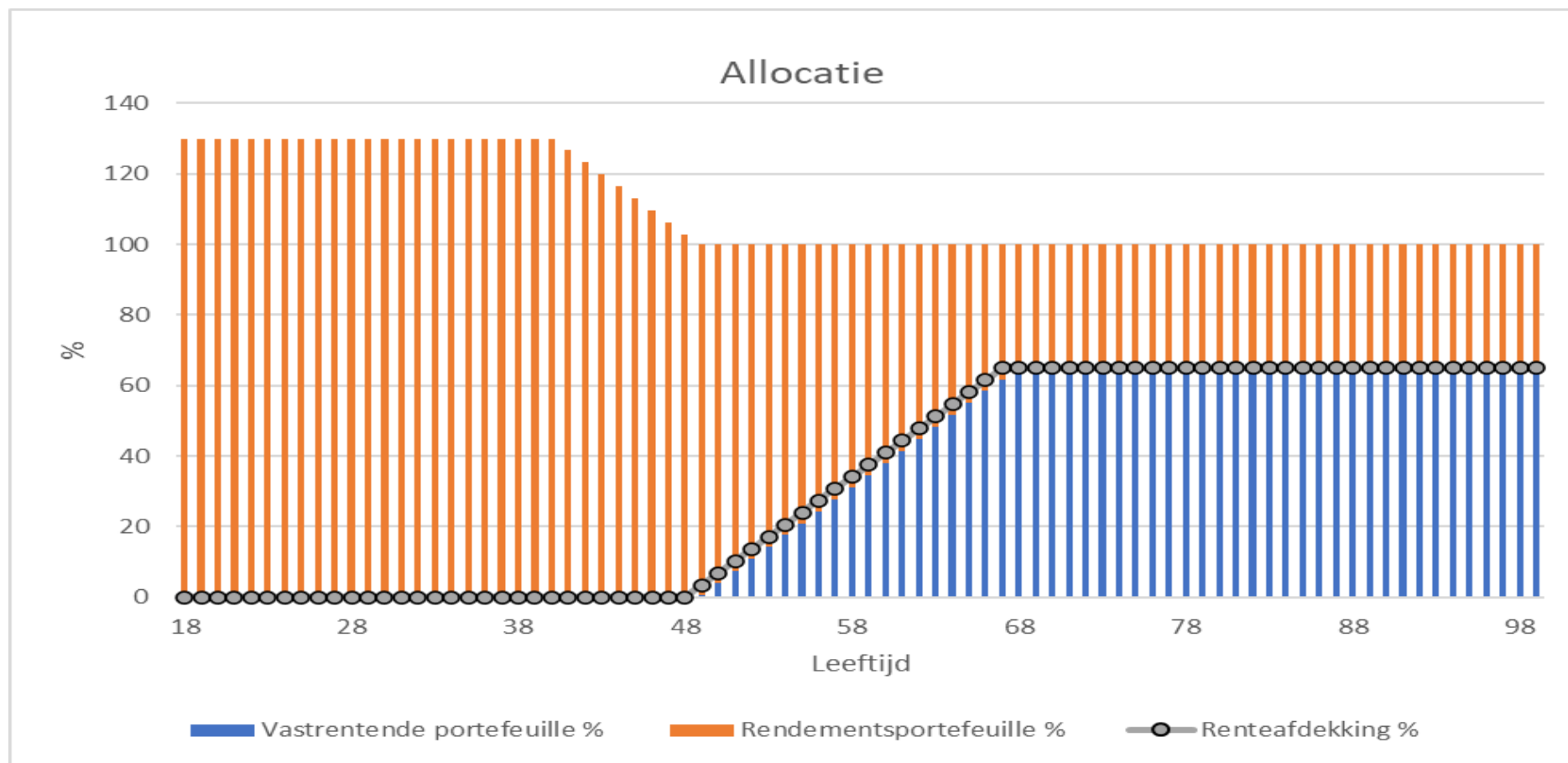
- Initiële werkhypothese: Flexibele Pensioenregeling (FPR) zonder Risicodelingsreserve (RR)
- In uiteindelijke Wtp obstakel: Als een werkgever kiest voor een FPR zonder RR moet de werkgever bij vrijwillige regelingen minimaal 10% van de premie/kosten van de vrijwillige regeling bijdragen. Hiermee is FPR zonder RR niet aantrekkelijk voor nieuwe/bestaande werkgevers.
- Nieuwe werkhypothese: FPR met RR maar doel van RR alléén voor mitigeren kans op nominale verlaging gepensioneerden

Voortgang Wtp: Risicohouding

- Plaats risicohouding in Wtp

Voortgang Wtp: werkhypothese life cycle

TRANSITIEPLAN

FORMAT DOOR U IN TE VULLEN

THUIS IN DE CREATIEVE EN DIGITALE SECTOR

Transitieplan

Transitieplan is van sociale partners

- Basis voor de overstap naar de nieuwe pensioenregeling (richtinggevend)
- Keuzes, overwegingen en berekeningen vastleggen die hebben geleid tot de keuze voor de nieuwe pensioenregeling.
- Document waarop PNO Media het implementatieplan en de opdrachtaanvaarding baseert

Transitieplan

Inhoud (belangrijkste zaken)

- Keuze pensioenregeling en contract: SPR of FPR
- Wat gebeurt er met de eerder opgebouwde pensioenen: wel/niet invaren
- Een overzicht van de financiële gevolgen voor de deelnemers per leeftijdsgroep
- Afspraken over de doelen van de solidariteitsreserve of risicodelingsreserve
- Afspraken over compensatie voor het afschaffen van de doorsneesystematiek en financieringsplan

Waarom een transitieplan format?

PNO Media heeft een format voor het transitieplan uitgewerkt

- Gemak voor sociale partners
  - Diversiteit beperken
  - Efficiëntere administratieve uitvoering en beperking uitvoeringskosten
-
- Keuzes die voor iedereen hetzelfde zijn, vooraf ingevuld

Transitieplan

Vooraf ingevulde onderwerpen

- Wat gebeurt er met de eerder opgebouwde pensioenen: wel/niet invaren
  - Doelen voor de transitie
  - Invaarverzoek, inclusief verdeling van het vermogen bij verschillende invaardeckingsgraden
- Afspraken over de doelen van de solidariteitsreserve of risicodelingsreserve
  - Doelen van de reserve en prioritering

Transitieplan

In te vullen door sociale partners

- Keuze pensioenregeling en contract: SPR of FPR
  - Premie en ambitie (SPR)
  - Ook keuze voor nabestaandenpensioen en arbeidsongeschiktheidsproducten
- Afspraken over compensatie voor het afschaffen van de doorsneesystematiek en financieringsplan
  - Vorm en hoogte van eventuele compensatie
  - Uit premie, salaris of fondsvermogen (verzoek)
- Als alle keuzes zijn gemaakt, zorgt PNO Media voor overzicht van de financiële gevolgen voor de deelnemers per leeftijdsgroep

Proces

- Voor onderdelen waarin sociale partners een keuze hebben gemaakt (denk aan doelen van de solidariteits- of risicodelingsreserve) vult PNO Media deze in
- PNO Media stelt format inclusief deze keuzes aan sociale partners beschikbaar
- Sociale partners vullen overige onderdelen in
- PNO Media registreert de keuzes
- PNO Media bereidt opdrachtaanvaarding en implementatieplan (inclusief communicatieplan) voor

Transitieplan

Hoeveel transitieplannen en door wie?

- Wet lijkt gemaakt voor pensioenfondsen met 1 sector met 1 pensioenregeling. PNO Media kent meerdere sectoren en is flexibel in pensioenregelingen omdat wij een grotendeels vrijwillig bedrijfstakpensioenfonds zijn. Nog niet alles is duidelijk.
- Ten minste plan nodig per sector (sociale tafel) die de werkgevers die daaronder vallen volgen:
  - Omroep CAO
  - ICK
  - Film- en Bioscoop
  - Pensioenraad
  - Per onderneming met een eigen ondernemingspensioenregeling (13)

NB: Als blijkt dat wetgever eist dat individuele werkgevers binnen deze sectoren zelfstandig een transitieplan moeten opstellen, dan faciliteert PNO Media door de transitieplannen zoveel mogelijk vooraf in te vullen in lijn met de keuzes per sociale tafel. Alleen keuzes die op individueel werkgeversniveau moeten worden gemaakt, blijven in dat geval open.

Transitieplan

Tijdslijnen

- Streefdatum indienen transitieplannen bij PNO Media: 1 juli 2024
- Volgens huidige planning:
  - ✓ Oktober: procesgesprekken per tafel: bestuurslid als vast aanspreekpunt
  - ✓ November - december 2023: onze berekeningen voor premie & ambitie
  - ✓ Januari - februari 2024: compensatievraagstuk en invaren
  - ✓ Maart - april 2024: format transitieplannen met de vooraf ingevulde gegevens
- *Wettelijk uiterste datum transitieplan indienen bij DNB (verzorgt PNO Media): 1 januari 2025*

SOLIDARITEITSRESERVE

DOELEN EN VUL- EN VERDEELREGELS

THUIS IN DE CREATIEVE EN DIGITALE SECTOR

Solidariteitsreserve (SR)

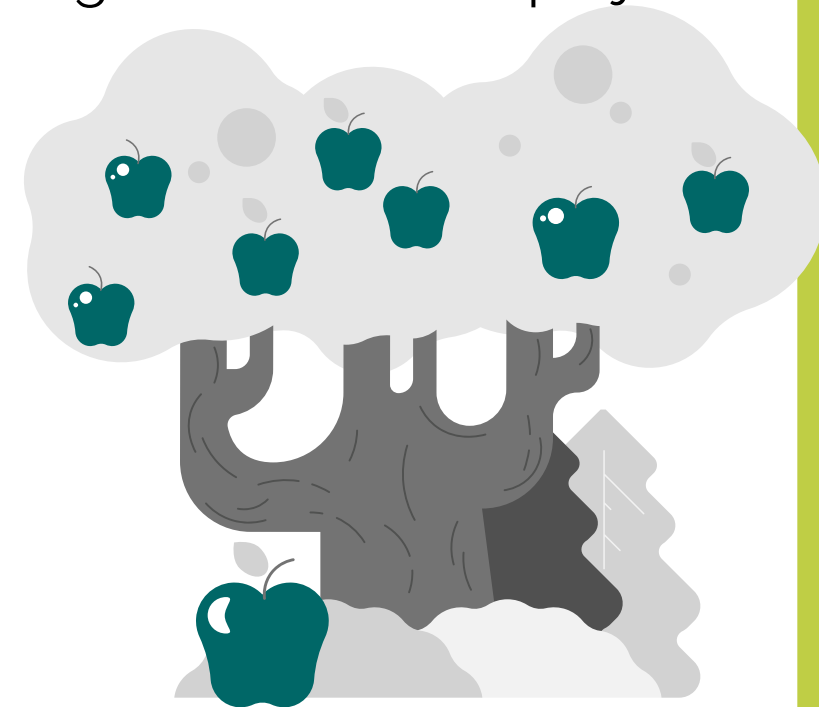
Inhoud

- Inleiding
- Voorstel doelen solidariteitsreserve
- Voorstellen vul- en verdeelregels

Solidariteitsreserve (SR)

Basis SR

- Alle deelnemers hebben een persoonlijk pensioenvermogen (individueel potje):
- Solidariteitsreserve:
  - Een aparte collectieve pot
  - Biedt de mogelijkheid om risico's te delen
  - Altijd groter of gelijk aan 0: geen tekorten doorschuiven naar volgende generaties
  - Niveau (wettelijk): minimaal 0%, maximaal 15% van totale vermogen
  - Vullen: uit premie, positief overrendement (beide maximaal 10%) en/of bij transitie uit het fondsvermogen

Solidariteitsreserve (SR)

Basis SR

- Overkoepelend doel: intergenerationele risicodeling en stabiliteit van pensioenen
- Sociale partners kiezen de doelen voor de SR
- Bestuur bepaalt daarbij de vul- en verdeelregels
- Beide moeten vooraf worden bepaald, en voor langere tijd vastliggen
- Inrichting SR moet als geheel evenwichtig zijn: iedereen die bijdraagt moet ook kunnen profiteren

Solidariteitsreserve (SR)

Basis SR

- PNO Media wil 1 SR vormen voor alle deelnemers in de SPR
- Dat kan alleen als iedereen dezelfde doelen kiest
- Om sociale partners daarbij te helpen, heeft PNO Media vooronderzoek gedaan

Solidariteitsreserve (SR)

Wat is er al gedaan?

- Uit eerder onderzoek kwamen 3 mogelijk nuttige doelen naar voren:
  - Delen van macro-langlevensrisico
  - Stabilisatie van de nominale pensioenuitkering
  - Beperken van een tegenvallend pensioen op de pensioendatum
- Deze zijn voorgelegd aan sociale partners en hun eerste voorkeur is gevraagd
- Geen uitgesproken voorkeuren, alle doelen kwamen voor als 'favoriet'

Solidariteitsreserve (SR)

Wat is er al gedaan?

- Het doel 'Beperken van een tegenvallend pensioen op pensioendatum' is op basis van kwalitatieve argumenten afgevallen
  - Bij dit doel zou het pensioenkapitaal op pensioendatum aangevuld worden om dichterbij het ambitieniveau van de pensioenuitkering te komen
  - PNO Media zal binnen de SPR meerdere ambitieniveau's uitvoeren, waardoor zo'n aanvulling per regeling anders kan zijn
  - Het is dan niet uit te sluiten dat deelnemers die meer profijt hebben van de SR (meer aanvulling) er niet in dezelfde mate voor betaald hebben
  - Dat noemen we kruissubsidiëring, en is niet toegestaan
- De andere 2 doelen zijn verder onderzocht en kunnen goed uitgevoerd worden

Meet Up: Solidariteitsreserve

Voorstel doelen
solidariteitsreserve

Doelen en prioritering

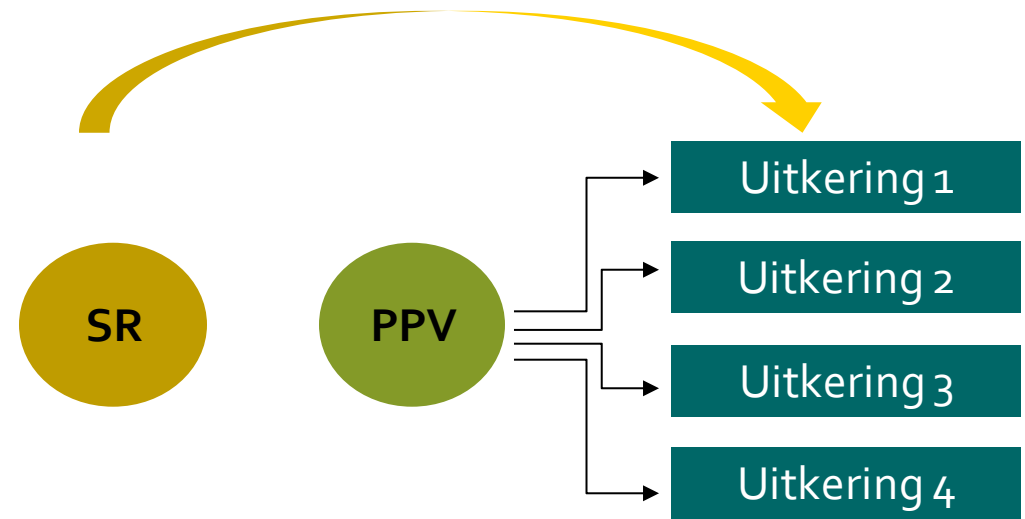
1. Voorkomen van verlagingen van de nominale pensioenuitkeringen (primaire doel)
2. Delen van macro-langlevensrisico
3. Aanvullen van negatieve persoonlijke pensioenvermogens en **misschien**, als het wettelijk moet:
4. Aanvullen van een negatieve operationele reserve

Solidariteitsreserve (SR) | Voorstel doelen

Voorkomen verlagingen van de nominale pensioenuitkeringen

- Als na het verwerken van alle resultaten in het persoonlijk pensioenvermogen de uitkering voor komende jaar lager is dan die van dit jaar, vult de SR die eerste uitkering aan naar het niveau van dit jaar
- Het volgende jaar kijken we opnieuw of een aanvulling van de dan eerstvolgende uitkering nodig is

Solidariteitsreserve (SR) | Voorstel doelen

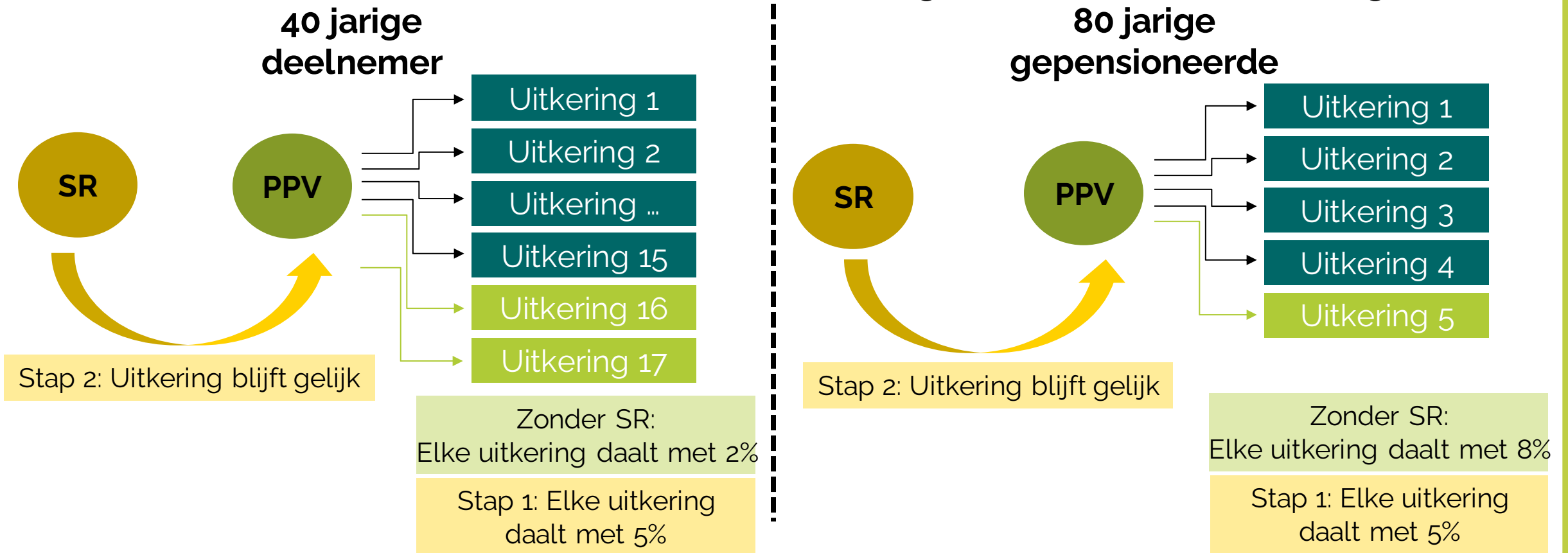
Delen van macro-langlevenrisico

- Risico dat deelnemers langer leven dan tot dan toe werd verwacht
- Doet zich voor bij herziening van overlevingsgrondslagen: prognosetafel en/of ervaringssterfte
- Effect kan voor verschillende leeftijdsgroepen anders zijn
- Dit doel bestaat uit 2 stappen:
  - Uitmiddelen van het resultaat, zodat het voor alle leeftijdsgroepen hetzelfde is
  - Dit gemiddelde resultaat (zowel positief als negatief) verrekenen met de SR (voor zover voldoende ruimte)

Solidariteitsreserve (SR) | Voorstel doelen

Delen van macro-langlevenrisico

Voorbeeld bij toename levensverwachting (en voldoende omvang SR)

Aanvullen van negatieve persoonlijke pensioenvermogens

- In de Pensioenwet is opgenomen dat het fonds beleid moet hebben om negatieve pensioenvermogens te voorkomen
  - Pensioencontract moet compleet zijn: in alle mogelijke uitkomsten voorzien
- De kans hierop is heel klein, zelfs bij maximaal opheffen van de leenrestrictie
- SR is als collectieve pot geschikt om te gebruiken voor dit doel

Vervolgstappen

- We horen graag wat u van deze set doelen vindt
- Bestuur gaat verder met het opstellen van de vul- en verdeelregels op basis van deze doelen
- Vastlegging in transitieplannen

Meet Up: Solidariteitsreserve

Vul- en
verdeelregels
(door PNO Media)

Onderdelen van besluitvorming

Hoogte SR

Vulregels SR

Uitdeelregels SR

Toedeling
beschermings- en
overrendement
aan SR

Spreiding

Collectieve of
individuele
uitkeringsfase

Hoogte solidariteitsreserve

- Maximale hoogte van de reserve
  - Wettelijk 15%
  - De doelen kunnen ook bij een lager maximum gerealiseerd worden
  - Niet onnodig geld oppotten in de SR

Voorlopige keuze: SR is maximaal 5%

- Optimale vulling bij het invaren
  - Een 'startkapitaal' in de SR is prettig, zodat die meteen ingezet kan worden als het nodig is

Voorlopige keuze: Meteen met 5% vullen als er voldoende vermogen is bij invaren

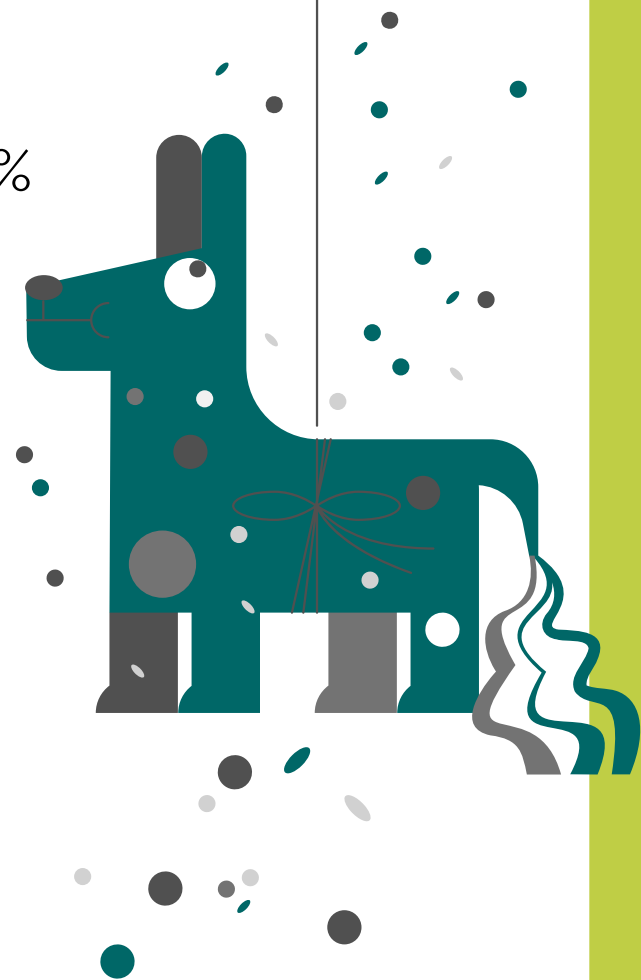
Vulregels solidariteitsreserve

- Bron van vulling
  - Mag uit premie of overrendement, maar beide maximaal 10%

Besluit: Geen vulling uit premie, alleen uit overrendement

- Hoeveel moet er bijgedragen worden om de SR voldoende te laten groeien

Voorlopige keuze: Gepensioneerden 5% van het positieve overrendement, niet-gepensioneerden 1%

Uitdeelregels solidariteitsreserve

- Doelen realiseren zonder dat SR snel leeg raakt
  - Maximaal een x% van de SR gebruiken voor primair doel
  - Ondergrens na gebruik tweede doel, als ruimte voor derde doel en voor volgende jaren

Voorlopige keuze: maximaal 15% van de SR per jaar voor primaire doel, ondergrens na tweede doel is 1%

Uitdeelregels solidariteitsreserve

- Wat als de SR boven het maximumniveau uitkomt
  - Niet oppotten, maar uitdelen: terug naar degenen die hebben bijgedragen

Voorlopige keuze: uitdelen naar groepen in dezelfde verhouding als hun bijdrage

Beleggingsbeleid SR

- De SR is ook een deel van het vermogen dat belegd mag worden
- Hier kan het bestuur een beleggingsbeleid kiezen
- Bijvoorbeeld:
  - Gelijk aan het gemiddelde beleggingsbeleid van het fonds
  - 'Tegengesteld' aan het gemiddelde beleggingsbeleid van het fonds
  - Minder risicovol/risicovrij

Voorlopige keuze: gemiddeld beleggingsbeleid van het fonds

Spreiding

- Resultaten mogen gespreid worden verwerkt in de uitkeringen, om grote schokken te voorkomen
- Elk jaar bepalen we de totale verandering in het pensioenvermogen, en de uitkering voor het komende jaar
  - Door spreiding wordt de verandering in de uitkering in stukjes geknipt
- Spreidingsperiode mag maximaal 10 jaar zijn

Voorlopige keuze: 3 jaar

Spreiding

- Spreidingsmethode: 'met geheugen of geheugenloos'
  - Met geheugen is nauwkeuriger, maar ook complex
  - Geheugenloos is makkelijker uit te leggen en administreren: iedereen krijgt per jaar dezelfde aanpassing van de uitkering

Voorbeeld met geheugen				
Resultaat	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
Jaar 1: + 900	+ 300	+ 300	+ 300	
Jaar 2: - 1200		- 400	- 400	- 400
Jaar 3: + 600			+ 200	+ 200
Jaar 4: + 300				+ 100
Totaal	+ 300	- 100	+ 100	- 100

Spreiding

Voorbeeld geheugenloos				
Resultaat	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
Jaar 1: + 900	+ 300			
Jaar 2: - 1200		- 200		
Jaar 3: + 600			+ 67	
Jaar 4: + 300				+ 144
Te verdelen	+ 900	+ 600 - 1200 = - 600	- 400 + 600 = + 200	+ 133 + 300 = + 433
Meenemen naar volgend jaar	+ 600	- 400	+ 133	+ 289

Voorlopige keuze: geheugenloos

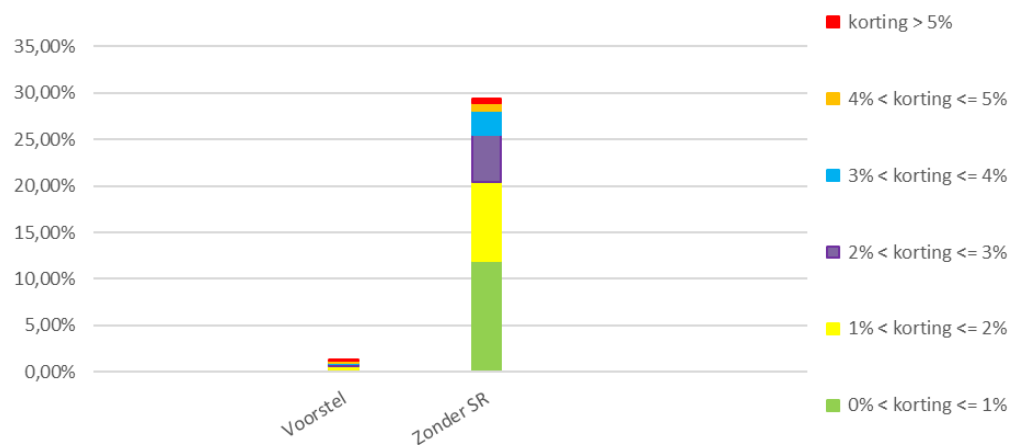
Collectieve of individuele uitkeringsfase

- De uitkeringsfase mag als een collectief behandeld worden
  - Iedereen krijgt dan elk jaar dezelfde aanpassing van de uitkering
- In de individuele uitkeringsfase kan er nog verschil zijn in toedeling van resultaten naar verschillende leeftijden

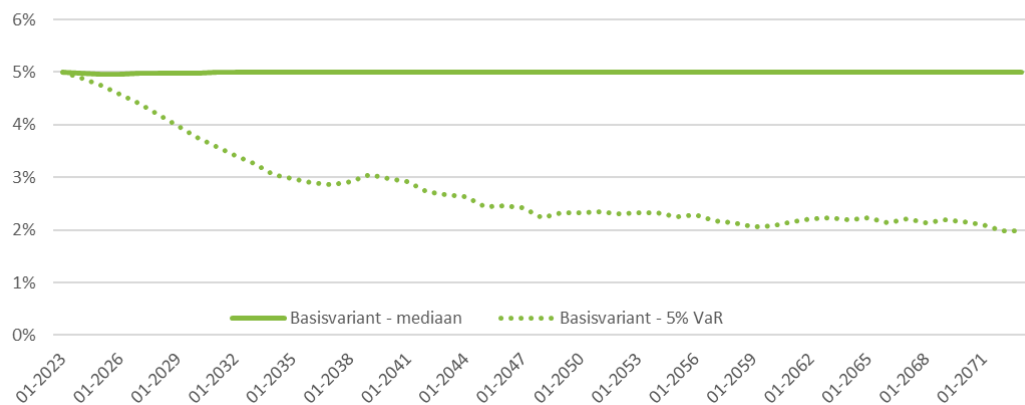
Besluit: PNO Media voert een collectieve uitkeringsfase

Solidariteitsreserve (SR) | Samenvattend

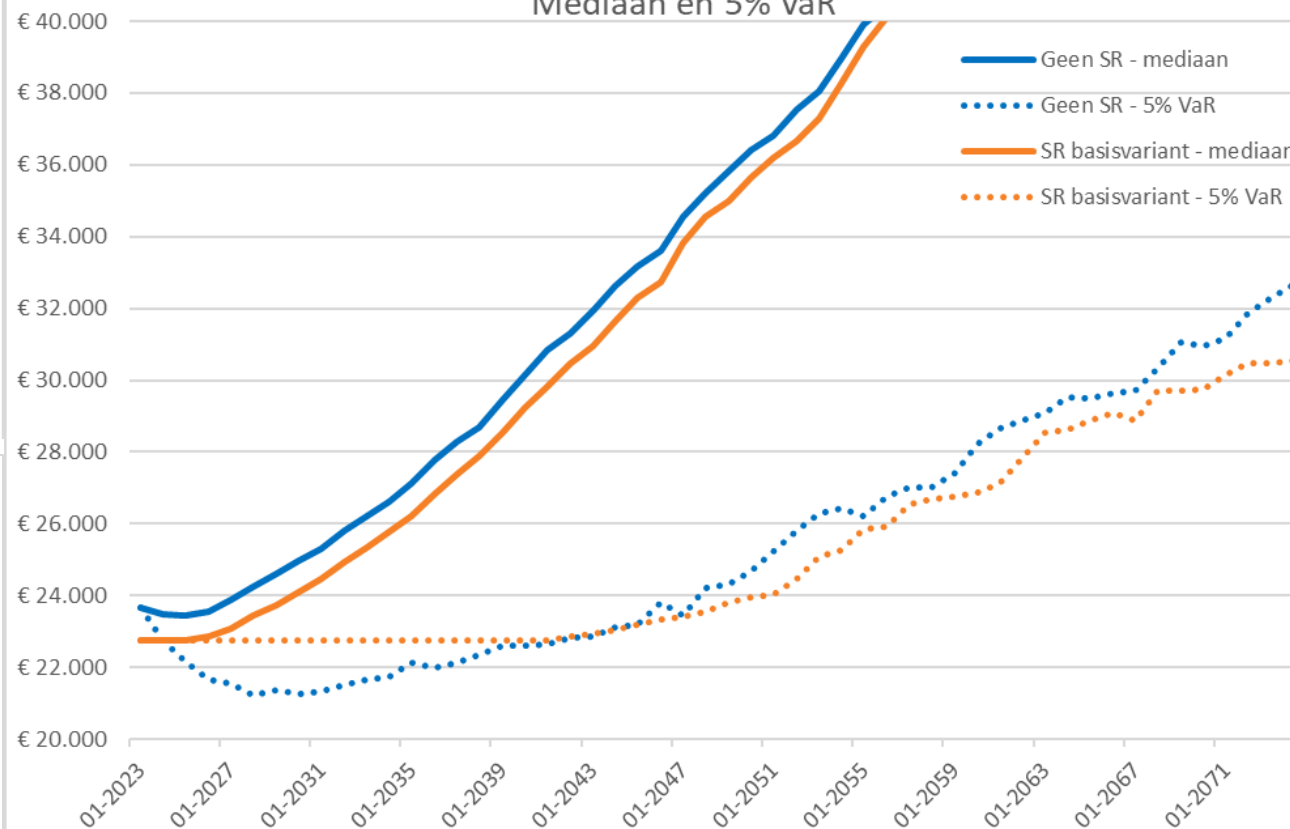
Kortingskansen
Voorgestelde invulling SR

Niveau SR
mediaan en slechtweer

Nominale uitkeringen - 68 jarige
Mediaan en 5% VaR

Markontwikkelingen

Doelen solidariteitsreserve

- Voorkomen dalingen uitkeringen zien we tot nu toe overal als doel
- Soms aangevuld met delen langlevensrisico (micro en/of macro)

Vullen en verdelen

- Maxima 5% of 6%
- Vulling bij invaren is overal de wens, maar afhankelijk van beschikbaar vermogen
- Alle fondsen vullen uit overrendement
- Spreidingsperiode nog niet overal bekend, maar we horen vooral 3 of 5 jaar

Vervolgstappen

- We horen graag wat u van deze set doelen vindt
- Bestuur gaat verder met het opstellen van de vul- en verdeelregels op basis van deze doelen
- Vastlegging in transitieplannen

VRAGEN?

ellen.eppens@pnomedia.nl

erik.hulshof@pnomedia.nl

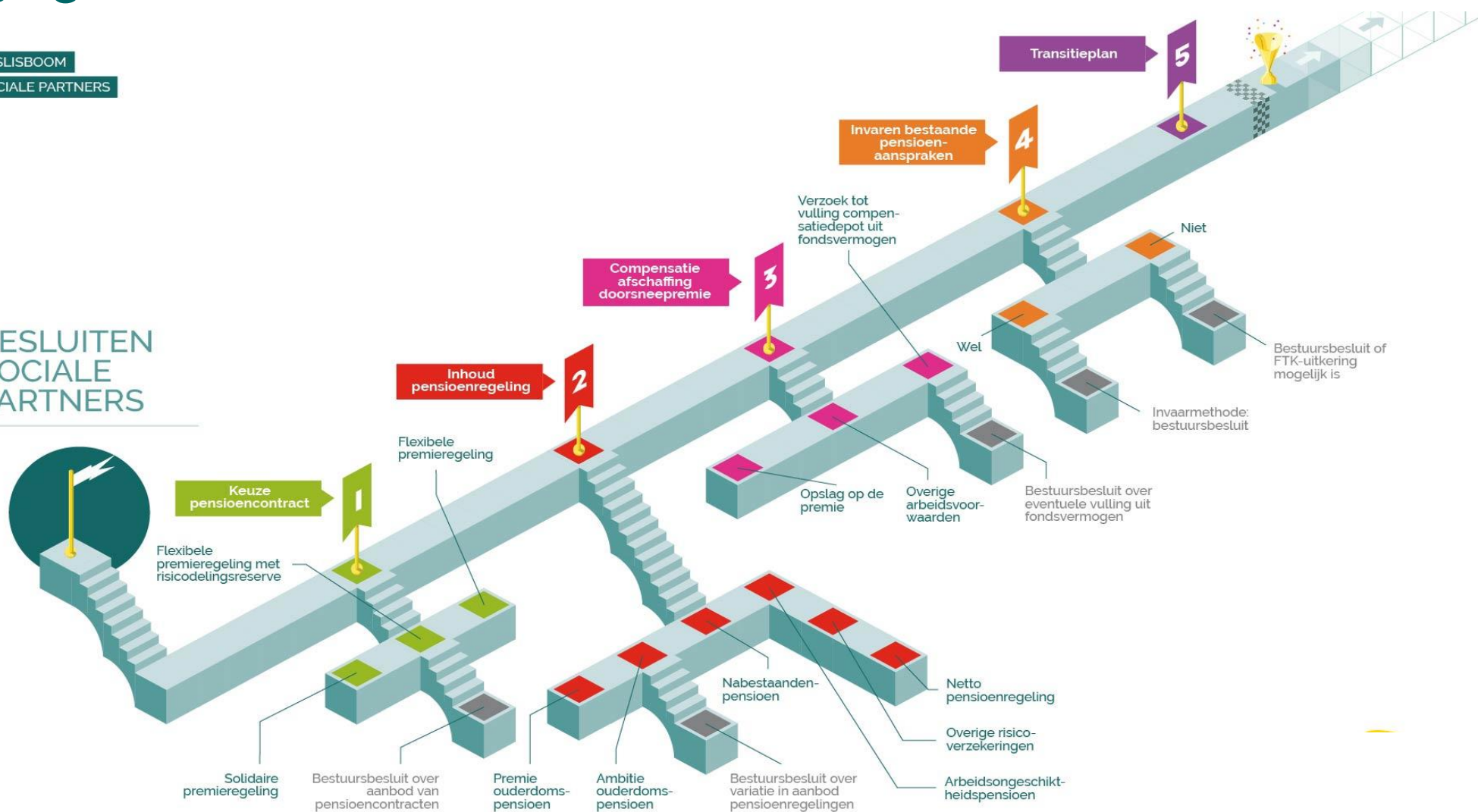

THUIS IN DE CREATIEVE EN DIGITALE SECTOR

Bijlage 1: Beslisboom

BESLISBOOM
SOCIALE PARTNERS

BESLUITEN
SOCIALE
PARTNERS

Bijlage 2: Terugblik verdiepende sessies per onderwerp

2022 & 2023

- Introductie op nieuw pensioenstelsel (ook voor alle aangesloten werkgevers)
- Overeenkomsten en verschillen tussen solidaire en flexibele premieregeling, inclusief beoogd productaanbod PNO Media (Wegwijzers)
- Introductie life cycle beleggen, verband tussen premie & ambitie
- Afschaffen systematiek doorsneepremie en introductie compensatievraagstuk
- Transitie FTK
- Pensioencontracten en –uitkomsten (per sociale tafel)
- Mogelijke doelen voor solidariteitsreserve en vervolgonderzoek
- Resultaten risicobereidheidsonderzoek onder deelnemers
- Intentieverklaring invaren uitgevraagd (sociale partners per brief, juni 2022)